

DOI: 10.32703/2664-2964-2023-54-87-95

УДК 658:005.

JEL Classification: M 41, H 25, M 11

Ольга Ярмоліцька, к.е.н., доцент

(доцент каф. фінансів, обліку і оподаткування, Державний університет інфраструктури та технологій)

ORCID ID 0000-0002-9854-7543

ВПЛИВ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ НА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАКЛАДІВ (ПІДПРИЄМСТВ) РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

В статті проведено дослідження особливостей обліку і оподаткування закладів (підприємств) ресторанного господарства та акцентовано увагу на їхній вплив на управління діяльністю. Розглянуто нюанси щодо вибору КВЕДів під час реєстрації закладів (підприємств) та вибору системи оподаткування, адже від цього буде залежати сплата податків та форма бухгалтерського обліку. Виділено обмеження та переваги спрощеної системи оподаткування для закладів (підприємств) ресторанного господарства. Розглянуто особливості оподаткування фізичних осіб-підприємців на спрощеній та загальній системі оподаткування та юридичних осіб ресторанного господарства. Особливостями обліку в закладах (підприємствах) ресторанного господарства є одночасне та паралельне урахування трьох процесів: виробництва, роздрібною реалізації (торгівлі) та надання послуг, що має прямий вплив на «складність» ведення бухгалтерського обліку і на вибір виду економічної діяльності. Від правильної організації обліку та надання точної, правдивої, неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності закладу (підприємства) залежить прийняття управлінським персоналом виважених рішень щодо управління діяльністю.

На основі проведеного дослідження розроблено механізм управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства, запропоновано авторське бачення дефініції «механізм управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства з урахуванням особливостей обліку і оподаткування» під яким слід розуміти динамічну частину управління діяльністю, яка полягає у веденні обліку з моменту реєстрації закладу (підприємства), поточної реєстрації господарських операцій, узагальненні даних, формуванні фінансової та податкової звітності, вибору системи оподаткування закладів (підприємств) для дотримання вимог чинного законодавства та прийняття управлінських рішень. Встановлено мету та надано характеристику складових даного механізму. Розроблено удосконалений механізм управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства з урахуванням особливостей обліку і оподаткування, який на відміну від існуючих враховує вплив особливостей обліку та оподаткування на управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства та має забезпечити досягнення мети, а саме їх ефективну діяльність та розвиток.

***Ключові слова:** облік, оподаткування, спрощена система оподаткування, загальна система оподаткування, єдиний податок, механізм, управління, діяльність, заклад (підприємство) ресторанного господарства.*

Постановка проблеми. Сьогодні ресторанне господарство посідає вагомe місце серед закладів (підприємств), що надають послуги з громадського харчування та можуть створювати дозвілля споживачів. Проте широкомасштабне вторгнення країни-агресора спричинило проблеми у роботі таких закладів, чимала їх кількість була вимушена припинити діяльність, деякі зазнали руйнації або знаходяться на території, що потрапила під окупацію.

© Ярмоліцька О.В., 2023

Тому під час евакуації та внутрішнього переміщення власники закладів (підприємств) ресторанного господарства вимушені переносити свій бізнес на території, що підконтрольні Україні та продовжувати діяльність. А отже перед рестораторами та власниками невеликих кафе, пабів, піцерій стоять актуальні задачі щодо продовження ведення діяльності та розвитку ресторанного господарства в нових умовах, що підтверджує актуальність питання управління діяльністю закладів (підприємств) з урахуванням особливостей обліку та оподаткування для мінімізації витрат, в тому числі на податки і збори згідно чинного законодавства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що питання обліку і оподаткування ресторанного бізнесу останнім часом є в колі досліджень авторів, серед них праці Башинської І.О., Новак Н.Г. [1], Костюк У.З., Савчук Т.В., Хоми С.В. [2], Мелень О.В. [3]. Проте дослідження питання особливостей обліку і оподаткування і їх впливу на управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства залишається малодослідженим. Враховуючи нинішні умови, а саме агресію рф на території України дана тематика стає ще більш актуальною.

Дослідження у цьому напрямку сприяють розробці пропозицій щодо управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства з урахуванням особливостей обліку і оподаткування з метою ефективної діяльності та розвитку таких суб'єктів господарювання.

Метою статті є розкриття особливостей обліку і оподаткування закладів (підприємств) ресторанного господарства з метою удосконалення механізму управління діяльністю.

Викладення основного матеріалу дослідження. Ресторанне господарство в сучасних умовах потребує детального дослідження, з точки зору, ведення обліку та особливостей оподаткування і їхнього впливу на управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства, а отже і їх подальший розвиток. В умовах інтеграції України у європейський економічний простір переглядаються також місце та роль ресторанного господарства. Організація його діяльності вимагає застосування нових підходів до управління та діяльності ресторанного бізнесу, які повинні бути орієнтовані на максимальне задоволення попиту споживачів і забезпечення високого рівня ефективності їх виробничо-економічної діяльності [3].

Починаючи від створення закладів (підприємств) ресторанного господарства власникам необхідно враховувати який саме КВЕД обрати, оскільки від цього буде залежати подальший вибір системи оподаткування та обліку, тому таке питання потребує детального висвітлення. З наукової точки зору, ґрунтовне дослідження особливостей обліку і оподаткування дозволить розробити механізм управління діяльністю зазначених закладів (підприємств) з метою їх розвитку. Серед найпоширеніших видів діяльності ресторанного господарства виділяють такі, що наведені у табл. 1.

Таблиця 1. Види діяльності ресторанного господарства або пов'язані з ресторанною справою згідно з КВЕД

КВЕД	Опис (характеристика)
1	2
<i>Найпоширеніші види діяльності ресторанного господарства</i>	
56.10	Основний для ресторанної діяльності та надання послуг харчування. До нього також належать послуги надання харчування, подача їжі для споживання на місці з автомобілів або пересувних вагончиків.
56.21	Постачання готових страв для подій, включаючи надання послуг кейтерингу на договірних умовах із доставкою протягом певного проміжку часу.
56.30	Обслуговування напоями, що включає приготування та обслуговування напоями для споживання на місці. До цього класу входить діяльність: барів,

1	2
	пабів та ресторанів.
47.11	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
46.17	Діяльність посередників у торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
<i>Діяльність, що пов'язана з приготуванням страв</i>	
10.85	Виробництво готової їжі та страв.
10.82	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів.
10.89	Виробництво інших харчових продуктів, н.в.і.у.
10.20	Перероблення та консервування риби, ракоподібних та молюсків.
<i>Діяльність, що може бути пов'язана із ресторанною справою</i>	
68.20	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.
77.33	Надання в оренду офісних машин і устаткування, у тому числі комп'ютерів.
82.30	Організування конгресів і торгівельних виставок.

Джерело: складено на основі [4]

Під час створення та реєстрації закладу (підприємства) ресторанного господарства необхідно використати офіційний класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД) та правильно вказати вид економічної діяльності із урахуванням специфіки діяльності та господарських операцій від яких може бути одержано дохід, краще одразу вносити декілька за необхідності. Під час організації обліку в закладах (підприємствах) ресторанного господарства одночасно та паралельно потрібно враховувати три процеси: виробництво, роздрібну реалізацію (торгівлю) та надання послуг, що має прямий вплив на «складність» ведення бухгалтерського обліку і на вибір виду економічної діяльності.

В Україні діють Правила роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, згідно яких під ресторанним господарством розуміється вид економічної діяльності суб'єктів господарської діяльності щодо надання послуг відносно задоволення потреб споживачів у харчуванні з організуванням дозвілля або без нього [5]. Якщо планується організація, просування та проведення різних заходів, крім створення закладу ресторанного господарства, а саме: бізнес-зустрічі, семінари, тренінги та конференції з організацією та наданням персоналу для роботи, то слід врахувати додаткові КВЕДи, що представлено в табл. 1 як діяльність, що може бути пов'язана із ресторанною справою. Заклад ресторанного господарства – це організаційно-структурна одиниця у сфері ресторанного господарства, яка здійснює виробничо-торговельну діяльність: виробляє і (або) дотворює, продає і організовує споживання продукції власного виробництва і закупних товарів, може організовувати дозвілля споживачів. Заклади (підприємства) ресторанного господарства поділяються за типами: фабрики-кухні, фабрики заготівельні, ресторани, бари, кафе, їдальні, закусочні, буфети, магазини кулінарних виробів, кафетерії, а ресторани та бари – також на класи (перший, вищий, люкс) [5].

Згідно чинного податкового законодавства власники ресторанного господарства можуть обрати систему оподаткування: спрощену або на загальних підставах. Як результат, від цього буде залежати сплата податків та подальше ведення обліку. До спрощеної системи оподаткування відносяться 4 групи платників єдиного податку. Для ресторанного господарства можливе обрання 2 або 3 групи за відповідними критеріями, а саме: а) обмеження за обсягом діяльності у 2023 році – 5 587 800 грн та у 2024 році – 5 921 400 грн

(834 мінімальних зарплат на 01.01 податкового (звітного) року)) для 2 групи; у 2023 році – 7 818 900 грн та у 2024 році 8 285 700 грн (1167 мінімальних зарплат на 01.01 податкового (звітного) року) для 3 групи; б) чисельність працюючих: для 2 групи ≤ 10 та будь-яка – для 3 групи; ще одним критерієм є дозволені види діяльності для 2 групи обмежень більше (розглянуто далі), а що стосується 3 групи – усі, окрім видів діяльності, які є у переліку заборонених п. 291.5 Податкового кодексу України [6].

ФОП 2 групи спрощеної системи оподаткування можуть надавати послуги населенню та платникам єдиного податку, здійснювати виробництво та продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства [7]. У Правилах роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства п. 3.2 встановлено, що розрахунки за продукцію й надані послуги в закладах (підприємствах) ресторанного господарства здійснюються за готівку та/або в безготівковій формі (платіжні картки, платіжні чеки тощо) із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій (електронний контрольно-касовий апарат, електронний контрольно-касовий реєстратор, комп'ютерно-касова система тощо) або зареєстрованих у встановленому порядку розрахункових книжок. Тому фізична особа – підприємець – платник єдиного податку другої групи, що здійснює діяльність у сфері ресторанного господарства, має право приймати замовлення від суб'єктів господарювання (юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців), які перебувають на загальній системі оподаткування, на обслуговування свят, банкетів, інших спеціальних замовлень, оскільки платник єдиного податку під час обслуговування таких замовлень здійснює продаж і організацію споживання продукції власного виробництва і закуплених товарів [7].

Платники єдиного податку 3 групи ресторанного господарства можуть обрати організаційно-правову форму ФОП або зареєструватися як юридична особа. За умови, що власниками є декілька осіб – реєстрація ФОП стає неможливою. Як варіант, можна обрати організаційно-правову форму – товариство з обмеженою відповідальністю.

2 та 3 групи платників єдиного податку зобов'язані використовувати РРО/ПРРО. Головним обмеженням вибору спрощеної системи оподаткування для ресторанного господарства є продаж підакцизних товарів, а також їх виробництво та імпорт-експорт. Виняток полягає у роздрібному продажу пива, сидру, пері, столових вин. За умови продажу алкогольних виробів необхідно мати ліцензію. За національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку ліцензія відноситься до нематеріальних активів, тому необхідно в обліку відображати її надходження та рух.

Невеликим закладам ресторанного господарства доречно реєструватися ФОП та перебувати на 2 групі єдиного податку. За таких умов щомісячна сума єдиного податку становитиме у 2023 році 1340 грн, а у 2024 році – 1420 грн (не більше 20% мінімальної зарплати на 01.01 податкового (звітного) року). Для платників єдиного податку 3 групи: за умови реєстрації платником ПДВ – 3 % від доходів та 5 % від доходів – для неплатників ПДВ [6]. Крім цього ФОПи можуть сплачувати земельний податок, ПДФО з найманих працівників, військовий збір, ЄСВ «за себе» та працівників.

В умовах воєнного стану ФОПи на спрощеній системі оподаткування, так само, як ФОПи на загальній системі оподаткування й особи, які провадять незалежну професійну діяльність, ..., звільняються від сплати ЄСВ за себе з 1 березня 2022 року до припинення війни, а також протягом наступних 12 місяців (п. 9-19 розд. VIII Закону про ЄСВ). Наразі воєнний стан діятиме до 14 лютого 2024 року. Тож поки що ця пільга залишається актуальною й у 2024 році [8]. Проте можуть добровільно сплачувати ЄСВ за себе та зазначати суми такого ЄСВ у декларації з метою отримання страхового стажу.

Якщо було обрано загальну систему оподаткування, як правило більшого формату кафе та ресторани, то сплачується податок на прибуток у розмірі 18 % від прибутку із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку),

визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які визначені відповідними положеннями Податкового Кодексу України [6]. Також повинні нараховувати та сплачувати усі податки та збори згідно чинного законодавства.

Перевагами ФОПів 2 та 3 груп ресторанного господарства є мінімізація витрат на сплату податків та спрощення під час організації обліку у питаннях документування, а також можливість ведення спрощеного обліку та складання і подання спрощеної фінансової звітності. При спрощеній системі оподаткування правило визначення доходів і витрат з метою оподаткування будується на тому, що дохід визнається при надходженні грошей. За умови перебування на загальній системі оподаткування для фізичних осіб-підприємців дохід визначається при надходженні грошей, а витрати при їх витрачанні. Для юридичних осіб – за правилами бухгалтерського обліку з дотриманням принципу нарахування – доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів [9].

На відміну від виробничих підприємств у закладах (підприємствах) ресторанного господарства відсутнє незавершене виробництво та залишки готової продукції на складі. Згідно із Санітарними правилами, уся продукція повинна бути реалізованою за один день за винятком кулінарних цехів, які займаються виробництвом кулінарних напівфабрикатів, які можуть зберігатися на складі [2, с. 145].

Порядок відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій закладами (підприємствами) ресторанного господарства незалежно від організаційно-правової форми та форми власності відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами регламентовано Методичними рекомендаціями щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами [10]. Згідно яких питання організації бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування та побутових послуг вирішується власником або уповноваженим органом (посадовою особою) відповідно до законодавства та установчих документів. Підприємство (підприємець) самостійно визначає облікову політику, форму бухгалтерського обліку, затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової інформації, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку, об'єкти і періодичність проведення інвентаризації активів і зобов'язань [10].

Ефективність діяльності будь-якого підприємства значною мірою залежить від правильної організації ведення бухгалтерського обліку [2, с. 145]. Метою ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності на підприємстві є надання користувачам для прийняття управлінських рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства [9].

Тому з метою ефективної діяльності та розвитку закладів (підприємств) ресторанного господарства доречно провести удосконалення механізму управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства. Причиною таких рекомендацій є недосконалість чинного механізму, оскільки зберігається ряд проблем щодо розвитку та ефективної діяльності ресторанного господарства (порушення норм чинного законодавства, ухилення від сплати податків, найм працівників без офіційного оформлення, невикористання РРО/ПРРО тощо).

Під механізмом управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства з урахуванням особливостей обліку і оподаткування пропонуємо розуміти динамічну частину управління діяльністю, яка полягає у веденні обліку з моменту реєстрації закладу (підприємства), поточної реєстрації господарських операцій, узагальненні даних, формуванні фінансової та податкової звітності, вибору системи оподаткування закладів (підприємств)

для дотримання вимог чинного законодавства та прийняття управлінських рішень. Він представляє собою спосіб, що визначає певний порядок дій щодо постійного та безперервного ведення обліку, розрахунку та сплати податків із застосуванням системи конкретно-емпіричних та організаційно-управлінських методів і важелів регулювання їх діяльності, який спрямований на підвищення ефективності діяльності закладів (підприємств) ресторанного господарства для досягнення кінцевої мети, а саме ефективної діяльності та розвитку закладів (підприємств) ресторанного господарства та їх адаптації до нестабільних умов господарювання.

Будь-який механізм створюється або удосконалюється з відповідною метою. Метою удосконалення механізму в даному випадку є ефективне управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства з урахуванням особливостей обліку і оподаткування, оскільки вони здійснюють вагомий вплив під час реєстрації, здійснення діяльності та в процесі прийняття управлінських рішень (рис. 1). Тому всі складові, зокрема: цілі, задачі, принципи, функції, методи та інструменти ґрунтуються на особливостях обліку і оподаткування ресторанного господарства, що відрізняє його від існуючих. Об'єктом даного механізму є процес обліку і оподаткування та діяльність, а суб'єктом – заклади (підприємства) ресторанного господарства.

В сучасних умовах господарювання основними цілями удосконаленого механізму є: а) надання послуг, продаж продукції та товарів високої якості; б) оптимізація та мінімізація податків з дотриманням вимог законодавства; в) моніторинг та відповідність розвитку науково-технічного прогресу для удосконалення виробничих потужностей, рецептури та мінімізації забруднення навколишнього середовища; г) виконання глобальних цілей сталого розвитку (в тому числі участь в гуманітарних заходах під час війни); д) формування людського потенціалу для ефективної діяльності ресторанного господарства.

До задач удосконаленого механізму для досягнення мети та цілей слід віднести:

- вибір правильних КВЕДів під час реєстрації;
- дотримання нормативно-правового забезпечення з початку реєстрації та ведення обліку, відображення доходів (при спрощеній формі обліку) та сплати податків;
- обґрунтований вибір системи оподаткування, що сприятиме оптимізації та мінімізації податків згідно чинного законодавства;
- формування кваліфікованих кадрів, що забезпечать надання послуг для споживачів високої якості, з дотриманням законодавства щодо спілкування державною мовою;
- застосування РРО/ПРРО для розрахункових операцій з метою уникнення негативних наслідків та сплати штрафів.

Жоден механізм не може діяти без важелів, до яких віднесено: пільги, дотації, стимули та знижки під час придбання РРО та встановлення і обслуговування ПРРО. До принципів віднесено загальні з обліку і оподаткування та специфічні. Функції виділено основні та додаткові. Методи враховують конкретно-емпіричні методичні підходи з обліку та оподаткування. З метою ефективної діяльності та розвитку закладів (підприємств) ресторанного господарства необхідно використовувати дієві інструменти, основними із яких можна вважати податки і збори, засоби податкового регулювання, спеціальні податкові режими, облікову політику, звітність. До функціональних підсистем віднесено: організаційно-управлінську, економічну, податкову та мотиваційну.

Висновки. Кожен вид економічної діяльності має свої специфічні риси та особливості. Заклади (підприємства) ресторанного господарства теж мають ряд відмінностей у виробничому, технологічному процесі, у них відсутнє незавершене виробництво та залишки готової продукції на складі, можливе поєднання виробництва, роздрібної реалізації (торгівлі), надання послуг, що впливає на особливості обліку і оподаткування.

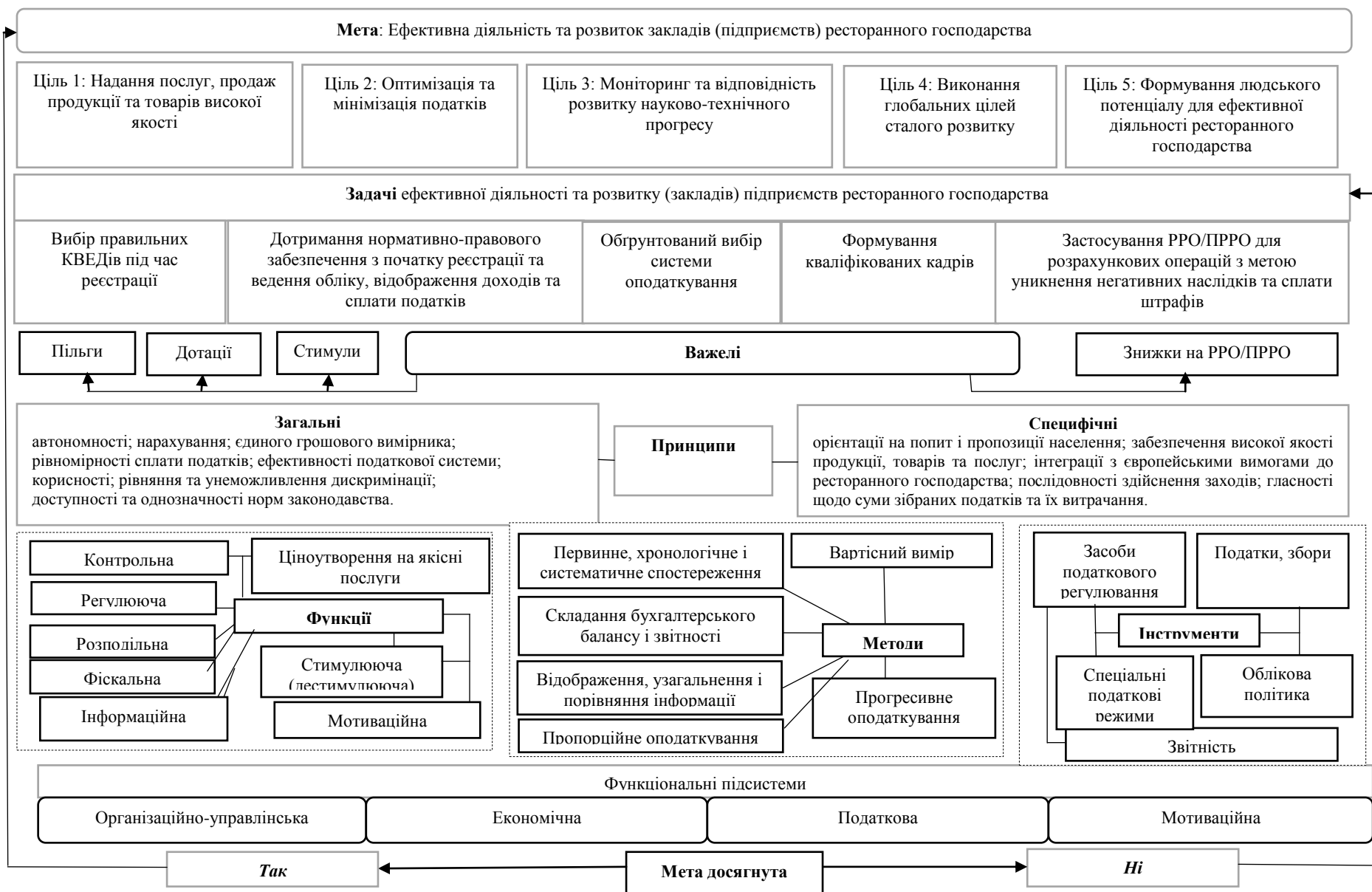

Рис. 1. Механізм управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства з урахуванням особливостей обліку і оподаткування

Джерело: складено автором

З метою ефективної діяльності та розвитку закладів (підприємств) ресторанного господарства, запропоновано удосконалений механізм управління діяльністю закладів (підприємств) ресторанного господарства з урахуванням особливостей обліку і оподаткування, який сприятиме досягненню мети і цілей, що стоять сьогодні перед ними.

ЛІТЕРАТУРА

1. Башинська І.О., Новак Н.Г. Особливості обліку у готельно-ресторанному бізнесі. *Фінанси. Право*. 2018. № 6. С. 17-19.
2. Костиук У.З., Савчук Т.В., Хома С.В. Облік на підприємствах ресторанного господарства: теоретичний аспект. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 63. 2021. <https://doi.org/10.32843/bses.63-22> (дата звернення: 15.11.2023).
3. Мельнь О.В. Організація бухгалтерського обліку готельно-ресторанного бізнесу: теоретичні аспекти. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Випуск 6 (11). 2017. С. 324-328. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/162885759.pdf> (дата звернення: 15.11.2023)..
4. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010). URL: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html (дата звернення: 15.11.2023)..
5. Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України № 219 від 24.07.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-02/card2#Card> (дата звернення: 21.11.2023)..
6. Податковий Кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2766-VI. Дата оновлення: 21.11.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 21.11.2023).
7. Головне управління ДПС у Миколаївській області. Чи має право ФОП – платник єдиного податку другої групи, що здійснює діяльність у сфері ресторанного господарства, приймати замовлення на обслуговування свят, банкетів, інших спеціальних замовлень від суб'єктів господарювання, які знаходяться на загальній системі оподаткування. 2021. URL: <https://mk.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/475783.html> (дата звернення: 21.11.2023).
8. Розміри ЄСВ-2024. Дебет-Кредит. 2023. URL: <https://services.dtki.ua/catalogues/indexes/13> (дата звернення: 01.12.2023).
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996 – XIV. Дата оновлення: 19.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 15.11.2023).
10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 17.06.2003 № 157. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ME03298> (дата звернення 15.11.2023).

REFERENCES

1. Bashynska, I.O., Novak, N.H. (2018), "Features of accounting in the hotel and restaurant business". *Finansy. Pravo*. vol. 6. Pp. 17-19.
2. Kostiuk, U.Z., Savchuk, T.V., Khoma, S.V. (2021), "Accounting at restaurant enterprises: theoretical aspect". *Prychornomorski ekonomichni studii*. vol. 63, available at: <https://doi.org/10.32843/bses.63-22> (Accessed 15 November 2023).
3. Melen, O.V. (2017), «Organization of accounting of the hotel and restaurant business: theoretical aspects». *Shhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*. vol. 6 (11). Pp.324-328, available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/162885759.pdf> (Accessed 15 November 2023).
4. Classification of economic activities (KVED-2010), available at: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html (Accessed 15 November 2023).
5. The Ministry of Economy and European Integration of Ukraine (2002), The Order "On Approval of the Rules of Operation of Restaurant Business Establishments (Enterprises)", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-02?lang=en#Text> (Accessed 21 November 2023).
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), The Law of Ukraine "Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 21 November 2023).
7. The Main Department of the State Tax Service in Mykolaiv region (2021). "Does a sole proprietorship - a single tax payer of the second group operating in the restaurant industry - have the right to accept orders for catering holidays, banquets, and other special orders from business entities that are subject to the general taxation system? Available at: <https://mk.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/475783.html> (Accessed 21 November 2023).
8. The amount of the unified social contribution in 2024 (2023), Debet-Kredyt, available at: <https://services.dtki.ua/catalogues/indexes/13> (дата звернення: 01 December 2023).
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Accessed 15 November 2023).

10. The Ministry of Economy and European Integration of Ukraine (2003), The Order "On approval of the Methodological Recommendations for the Implementation of National Accounting Regulations (Standards) in the Field of Public Catering and Consumer Services Harmonized with International Standards", available at: <https://ips.ligazakon.net/document/ME03298> (Accessed 15 November 2023).

Olha Yarmolitska, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
(Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Taxation, State University of Infrastructure and Technologies)

INFLUENCE OF ACCOUNTING AND TAXATION PECULIARITIES ON THE MANAGEMENT OF RESTAURANT BUSINESS ESTABLISHMENTS (ENTERPRISES)

The article studies the peculiarities of accounting and taxation of restaurant business establishments (enterprises) and draws attention to their impact on business management. The nuances considered of choosing KVEDs when registering establishments (enterprises) and choosing a taxation system, as this will affect the payment of taxes and the form of accounting. The article identifies the limitations and advantages of the simplified taxation system for restaurant establishments (enterprises). The peculiarities are considered of taxation of individual entrepreneurs under the simplified and general taxation system and legal entities in the restaurant industry. The peculiarities of accounting in restaurant business establishments (enterprises) are the simultaneous and parallel accounting of three processes: production, retail sales (trade) and provision of services, which has a direct impact on the "difficulty" of accounting and the choice of economic activities. The correct organization of accounting and provision of accurate, truthful, unbiased information on the financial condition and performance of establishments (enterprises) depends on the management staff's making informed decisions on business management.

In the course of the study, attention is paid to the mechanism of management of activities of restaurant business establishments (enterprises), and the author's vision of the definition of "mechanism of management of activities of restaurant business establishments (enterprises) with due regard for the peculiarities of accounting and taxation" is proposed, which should be understood as the dynamic part of business management, which consists in keeping records from the moment of registration of the establishments (enterprise), current registration of business operations, generalization of data, preparation of financial and tax reports, selection of the taxation system of establishments (enterprises) to comply with the requirements of the current legislation and make management decisions. In the course of the study, attention is paid to the mechanism of management of activities of restaurant business establishments (enterprises), and the author's vision of the definition of "mechanism of management of activities of restaurant business establishments (enterprises) with due regard for the peculiarities of accounting and taxation" is proposed, which should be understood as the dynamic part of business management, which consists in keeping records from the moment of registration of the establishments (enterprise), current registration of business operations, generalization of data, preparation of financial and tax reports, selection of the taxation system of establishments (enterprises) to comply with the requirements of the current legislation and make management decisions. The purpose of this mechanism is established and its components are characterized. An improved mechanism for managing the activities of restaurant business establishments (enterprises) with due regard for accounting and taxation has been developed, which, unlike the existing ones, takes into account the impact of accounting and taxation on the management of restaurant business establishments (enterprises) and should ensure the fulfillment of the goal – their effective operation and development.

Keywords: *accounting, taxation, simplified system of taxation, general system of taxation, consolidated tax, mechanism, management, activities, restaurant business establishment (enterprise).*

Стаття прийнята до друку 21 листопада 2023 року